

Środa, 9 marca 2022 r.

P9_TA(2022)0062

Genetycznie zmodyfikowana bawełna GHB811 (BCS-GH811-4)

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 marca 2022 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB811 (BCS-GH811-4), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (D077486/02 – 2021/3057(RSP))

(2022/C 347/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając projekt decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB811 (BCS-GH811-4), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (D077486/02,
- uwzględniając rozporządzenie (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 września 2003 r. w sprawie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy⁽¹⁾, w szczególności jego art. 7 ust. 3 i art. 19 ust. 3,
- uwzględniając fakt, że Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania przeprowadzonego 11 stycznia 2022 r.,
- uwzględniając art. 11 i 13 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiającego przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję⁽²⁾,
- uwzględniając opinię Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) z 8 lipca 2021 r. opublikowaną 16 sierpnia 2021 r.⁽³⁾,
- uwzględniając swoje wcześniejsze rezolucje zawierające sprzeciw wobec zatwierdzania organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO)⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 268 z 18.10.2003, s. 1.

⁽²⁾ Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Opinia naukowa panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie dotycząca oceny genetycznie zmodyfikowanej bawełny GHB811 przeznaczonej do stosowania w żywności i paszy, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-ES-2018/154), <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/6781>;

⁽⁴⁾ W ósmej kadencji Parlament przyjął 36 rezolucji zawierających sprzeciw wobec zezwolenia na wprowadzanie GMO. Ponadto w dziewiątej kadencji Parlament przyjął następujące rezolucje:

- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZHGOJG (SYN-ØØØJG-2), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0028);

- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0029);

- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte P9_TA(2019)0030);

Środa, 9 marca 2022 r.

-
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0054);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 89788 (MON-89788-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0055);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 oraz subkombinacje MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte P9_TA(2019)0056);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 listopada 2019 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy, cztery lub pięć modyfikacji Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2019)0057);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 maja 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0069);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603 oraz genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę łączącą dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603, składających się z tych odmian kukurydzy lub z nich wyprodukowanych oraz uchylającej decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2018/1111 na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0291);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0292);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 listopada 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie, trzy lub cztery modyfikacje MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte P9_TA(2020)0293);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003 produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0365);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających zmodyfikowaną genetycznie kukurydzę MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411 oraz rodzaje zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy łączące dwie lub trzy modyfikacje MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411 i produktów składających się z wymienionych rodzajów zmodyfikowanej genetycznie kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0366);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0367);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 88017 (MON-88Ø17-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0368);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MON 89034 (MON-89Ø34-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0369);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB614 × T304-40 × GHB119, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003 (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0080);

Środa, 9 marca 2022 r.

- uwzględniając art. 112 ust. 2 i 3 Regulaminu,
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
- A. mając na uwadze, że 19 września 2018 r. przedsiębiorstwo BASF Agricultural Solutions Belgium NV z siedzibą w Belgii, będące oddziałem BASF SE mającego siedzibę w Niemczech, złożyło w imieniu przedsiębiorstwa BASF Agricultural Solutions Seed US LLC z siedzibą w Stanach Zjednoczonych („wnioskodawca”) zgodnie z art. 5 i 17 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 wniosek o wprowadzenie do obrotu żywności, składników żywności i paszy zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB811 („genetycznie zmodyfikowana bawełna”) oraz produktów składających się z niej lub z niej wyprodukowanych; mając na uwadze, że wniosek ten odnosił się również do wprowadzenia do obrotu produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę lub składających się z niej do zastosowań innych niż żywność i pasza, z wyjątkiem uprawy;
- B. mając na uwadze, że EFSA wydał 8 lipca 2021 r. pozytywną opinię w sprawie zezwolenia dotyczącego genetycznie zmodyfikowanej bawełny i opublikował ją 16 sierpnia 2021 r.;
- C. mając na uwadze, że genetycznie zmodyfikowaną bawełnę opracowano, aby nadać jej tolerancję na glifosat i herbicydy z grupy inhibitorów HPPD⁽⁵⁾; mając na uwadze, że do herbicydów z grupy inhibitorów HPPD należą herbicydy takie jak: izoksaflutol, mezotrion i tembotrion;
- D. mając na uwadze, że choć w Europie konsumpcja oleju z nasion bawełny przez ludzi jest stosunkowo niewielka, olej taki można znaleźć w wielu różnych produktach spożywczych, np. w sosach sałatkowych, majonezach, drobnych wyrobach piekarniczych, kremach czekoladowych do smarowania oraz chipsach; mając na uwadze, że bawełna podawana jest zwierzętom głównie w formie makuchów z nasion bawełny i mączki z nasion bawełny lub jako pełnotłuste nasiona bawełny⁽⁶⁾; mając na uwadze, że w postaci mąki bawełnianej bawełna jest również spożywana przez ludzi;

-
- Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0081);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu na mocy rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję DAS-81419-2 × DAS-44406-6, składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0334);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę 1507 × MIR162 × MON810 × NK603 oraz rodzaje genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy łączące dwie lub trzy modyfikacje 1507, MIR162, MON810 i NK603, produktów składających się z wymienionych rodzajów genetycznie zmodyfikowanej kukurydzy lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0335);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 7 lipca 2021 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1829/2003, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną kukurydzę Bt 11 (SYN-BTØ11-1), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2021)0336);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 lutego 2022 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji zezwalającej na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną soję GMB151 (BCS-GM151-6), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0024);
 - Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 15 lutego 2022 r. w sprawie projektu decyzji wykonawczej Komisji dotyczącej odnowienia zezwolenia na wprowadzenie do obrotu, na podstawie rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady, produktów zawierających genetycznie zmodyfikowaną bawełnę GHB614 (BCS-GHØØ2-5), składających się z niej lub z niej wyprodukowanych (Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0025).

⁽⁵⁾ Opinia EFSA, s. 1.

⁽⁶⁾ Opinia naukowa panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie dotycząca oceny genetycznie zmodyfikowanej bawełny GHB614 × T304-40 × GHB119 przeznaczonej do stosowania w żywności i paszy oraz do importu i przetwarzania, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-NL-2014-122), Dziennik EFSA 2018; 16(7):5349, <https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.2903/j.efsa.2018.5349> s. 22.

Środa, 9 marca 2022 r.

Brak oceny herbicydów uzupełniających

- E. mając na uwadze, że rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 503/2013⁽⁷⁾ zawiera wymóg przeprowadzenia oceny, czy oczekiwane praktyki rolnicze mają wpływ na wyniki badanych punktów końcowych; mając na uwadze, że zgodnie z tym rozporządzeniem wykonawczym ma to szczególne znaczenie dla roślin odpornych na herbicydy;
- F. mając na uwadze, że w wielu badaniach wykazano, iż uprawa roślin genetycznie zmodyfikowanych tolerujących herbicydy prowadzi do większego stosowania herbicydów uzupełniających, co w dużej mierze spowodowane jest pojawieniem się chwastów odpornych na herbicydy⁽⁸⁾; mając na uwadze, że w konsekwencji należy się spodziewać, iż genetycznie zmodyfikowana bawełna będzie narażona na wyższe i powtarzające się dawki glifosatu i herbicydów z grupy inhibitorów HPPD, wskutek czego w zbiorach może znaleźć się więcej pozostałości;
- G. mając na uwadze, że EFSA stwierdził w listopadzie 2015 r., iż jest mało prawdopodobne, aby glifosat był rakotwórczy, a Europejska Agencja Chemikaliów uznała w marcu 2017 r., że nie ma podstaw, by zaliczyć go do substancji rakotwórczych; mając na uwadze, że z kolei Międzynarodowa Agencja Badań nad Rakiem, wyspecjalizowana agencja Światowej Organizacji Zdrowia ds. badań nad rakiem, w 2015 r. zaliczyła glifosat do substancji prawdopodobnie rakotwórczych dla ludzi; mając na uwadze, że szereg najnowszych wzajemnie zweryfikowanych badań naukowych potwierdza możliwe działanie rakotwórcze glifosatu⁽⁹⁾;
- H. mając na uwadze, że według EFSA brakuje danych toksykologicznych, które umożliwiłyby przeprowadzenie oceny ryzyka dla konsumentów w odniesieniu do szeregu produktów rozpadu glifosatu istotnych w przypadku upraw zmodyfikowanych genetycznie odpornych na działanie glifosatu⁽¹⁰⁾;
- I. mając na uwadze, że według zharmonizowanej klasyfikacji i zgodnie z oznakowaniem zatwierdzonym przez Unię izoksaflutol działa bardzo toksycznie na organizmy wodne i podejrzewa się, że działa szkodliwie na dziecko w łonie matki⁽¹¹⁾; mając na uwadze, że w ocenie ryzyka na genetycznie zmodyfikowanej bawełnie zastosowano wyłącznie izoksaflutol; mając jednak na uwadze, że herbicydy z grupy inhibitorów HPPD obejmują szereg herbicydów, w tym mezotrion, który według EFSA można uznać za mający właściwości zaburzające funkcjonowanie układu hormonalnego⁽¹²⁾;
- J. mając na uwadze, że według niezależnej analizy naukowej⁽¹³⁾ prawdopodobne jest, że ze względu na sposób działania aktywnych składników herbicydów uzupełniających stosowanie tych herbicydów wywoła reakcje stresowe w roślinach, a tym samym wpłynie na ekspresję genów i sam skład roślin;
- K. mając na uwadze, że ocena pozostałości herbicydów i produktów ich rozpadu na roślinach zmodyfikowanych genetycznie nie wchodzi w zakres kompetencji panelu EFSA ds. organizmów modyfikowanych genetycznie („panel EFSA ds. GMO”), w związku z czym procedura wydawania zezwoleń na GMO nie obejmuje takiej oceny; mając na uwadze, że jest to podejście problematyczne, ponieważ sama modyfikacja genetyczna może wpływać na sposób, w jaki roślina zmodyfikowana genetycznie rozkłada herbicydy uzupełniające, oraz na skład, a tym samym toksyczność produktów rozpadu („metabolitów”)⁽¹⁴⁾;

(7) Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 503/2013 z dnia 3 kwietnia 2013 r. w sprawie wniosków o zatwierdzenie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady oraz zmieniające rozporządzenia Komisji (WE) nr 641/2004 i (WE) nr 1981/2006 (Dz.U. L 157 z 8.6.2013, s. 1).

(8) Zob. na przykład Bonny, S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact” [Zmodyfikowane genetycznie rośliny i chwasty tolerujące herbicydy a herbicydy – przegląd i wpływ], Environmental Management, styczeń 2016, 57(1), s. 31–48, <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738> oraz Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years” [Wpływ zmodyfikowanych genetycznie upraw na stosowanie pestycydów w USA – pierwsze szesnaście lat], Environmental Sciences Europe, 28 września 2012 r., tom 24(1), <https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24>

(9) Zob. na przykład <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1383574218300887>, <https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyz017/5382278>, <https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0219610>, i <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC6612199/>

(10) Wnioski EFSA z wzajemnej weryfikacji oceny ryzyka stwarzanego przez pestycydy, dotyczącej substancji czynnej glifosatu, Dziennik EFSA 2015; 13(11):4302, s. 3, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4302>

<https://echa.europa.eu/substance-information/-/substanceinfo/100.114.433>

(12) Wnioski EFSA z wzajemnej weryfikacji oceny ryzyka stwarzanego przez pestycydy, dotyczącej substancji czynnej mezotrion. Dziennik EFSA 2016; 14(3):4419, s. 3, <https://doi.org/10.2903/j.efsa.2016.4419>

(13) Komentarz Testbiotechu na temat opinii naukowej dotyczącej oceny genetycznie zmodyfikowanej bawełny GHB881 przeznaczonej do stosowania w żywności i paszy, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 (wniosek EFSA-GMO-ES-2018-154/154), przez BASF, <https://www.testbiotech.org/content/testbiotech-comment-cotton-ghb881>

(14) Ma to istotnie miejsce w przypadku glifosatu, co stwierdzono w uzasadnionej opinii EFSA pt. „Przegląd obowiązujących najwyższych poziomów pozostałości glifosatu zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 396/2005”, Dziennik EFSA 2018; 16(5):5263, s. 12, <https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/5263>

Środa, 9 marca 2022 r.

Uwagi właściwych organów państw członkowskich

L. mając na uwadze, że podczas trzymiesięcznego okresu konsultacji państwa członkowskie zgłosiły EFSA wiele krytycznych uwag⁽¹⁵⁾; mając na uwadze, że w krytycznych uwagach zauważono między innymi, że na podstawie przedstawionych dowodów nie można wyciągnąć wniosków co do oceny porównawczej zmodyfikowanej genetycznie bawełny ani na temat jej bezpieczeństwa, że uprawa zmodyfikowanej genetycznie bawełny wiąże się ze zwiększonym narażeniem podmiotów gospodarczych w państwach trzecich na glifosat, którego wpływ na zdrowie jest obecnie przedmiotem sporu, ale może być niekorzystny, że dostarczone informacje i dane toksykologiczne są niewystarczające oraz że plan monitorowania nie odnosi działań w zakresie monitorowania do odpowiednich celów w zakresie ochrony;

Upholding the Union's international obligations

M. mając na uwadze, że w sprawozdaniu specjalnej sprawozdawczynie Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. prawa do żywności z 2017 r. stwierdzono, że szczególnie w krajach rozwijających się niebezpieczne pestycydy mają katastrofalne skutki dla zdrowia⁽¹⁶⁾; mając na uwadze, że cel zrównoważonego rozwoju ONZ („SDG”) 3.9 ma na celu znaczne zmniejszenie do 2030 r. liczby zgonów i chorób spowodowanych niebezpiecznymi chemikaliami oraz zanieczyszczeniem i skażeniem powietrza, wody i gleby⁽¹⁷⁾; mając na uwadze, że zezwolenie na przywóz genetycznie zmodyfikowanej bawełny zwiększyłoby popyt na tę roślinę uprawną, poddawaną działaniu glifosatu i herbicydów z grupy inhibitorów HPPD, a tym samym narażenie pracowników i środowiska w państwach trzecich; mając na uwadze, że ryzyko zwiększonego narażenia pracowników i środowiska jest szczególnie niepokojące w przypadku zmodyfikowanych genetycznie upraw odpornych na herbicydy, gdyż w uprawach tych stosuje się większe ilości takich środków;

N. mając na uwadze, że według recenzowanego badania opublikowanego w 2020 r. Roundup, jeden z najczęściej stosowanych na świecie herbicydów na bazie glifosatu, może powodować utratę bioróżnorodności, czyniąc ekosystemy bardziej podatnymi na zanieczyszczenia i zmiany klimatu⁽¹⁸⁾;

O. mając na uwadze, że w zrecenzowanym badaniu naukowym przeprowadzonym w Meksyku w 2021 r. wykazano fizjologiczne, metaboliczne i ekologiczne skutki introgresji transgenów⁽¹⁹⁾ w dzikiej bawełnie i stwierdzono, że m.in. ekspresja genów *cp4-epsps* (opornych na glifosat) w dzikiej bawełnie w warunkach naturalnych zmieniała poziomy wydzielania nektaru ekstrafloralnego, a tym samym jego związek z różnymi gatunkami mrówek, a także szkody dla zwierząt roślinożernych⁽²⁰⁾; mając na uwadze, że w badaniu stwierdzono, że „Jeżeli chcemy zachować na miejscu podstawową pulę genową dzikich gatunków spokrewnionych, musimy pracować nad określeniem procesów ekologicznych i ewolucyjnych, na które wpływ ma istnienie i trwałość tych transgenów w ich populacjach” oraz że „po wykryciu tych genów można szybko opracować strategie łagodzące mające zmniejszyć skalę szkód”; mając na uwadze, że najskuteczniejszą strategią łagodzenia introgresji transgenów i związanego z nią ryzyka dla dzikich populacji i różnorodności biologicznej, zgodnie z zasadą ostrożności, byłoby przede wszystkim unikanie uprawy roślin transgenicznych;

P. mając na uwadze, że Unia jest stroną Konwencji ONZ o różnorodności biologicznej, w myśl której strony ponoszą odpowiedzialność za zapewnienie, aby działalność w ramach ich jurysdykcji lub pod ich kontrolą nie powodowała szkody w środowisku innych państw⁽²¹⁾; mając na uwadze, że nie należy zezwalać na przywóz zmodyfikowanej genetycznie bawełny, ponieważ jej uprawa i wynikająca z niej introgresja transgenów mogą zaburzyć równowagę subtelnych interakcji ekologicznych w ekosystemach dzikiej bawełny;

⁽¹⁵⁾ Uwagi państw członkowskich dostępne za pośrednictwem rejestru pytań EFSA: <https://www.efsa.europa.eu/en/register-of-questions>

⁽¹⁶⁾ <https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx>

⁽¹⁷⁾ <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>

⁽¹⁸⁾ <https://www.mcgill.ca/newsroom/channels/news/widely-used-weed-killer-harming-biodiversity-320906>

⁽¹⁹⁾ Introgresja transgenów to stała integracja transgenów z upraw transgenicznych w naturalną populację poprzez zapylenie krzyżowe.

⁽²⁰⁾ Vázquez-Barrios, V., Boege, K., Sosa-Fuentes, T.G., Rojas, P., Wegier, A., „Ongoing ecological and evolutionary consequences by the presence of transgenes in a wild cotton population”: [Bieżące konsekwencje ekologiczne i ewolucyjne obecności transgenów w populacji dzikiej bawełny], *Scientific Reports* 11, 2021, 1959, <https://doi.org/10.1038/s41598-021-81567-z>

⁽²¹⁾ Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej, art. 3: <https://www.cbd.int/convention/articles/?a=cbd-03>

Środa, 9 marca 2022 r.

Q. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1829/2003 genetycznie zmodyfikowana żywność lub pasza nie może szkodliwie wpływać na zdrowie ludzi i zwierząt ani na środowisko naturalne, a przy sporządzaniu decyzji Komisja musi brać pod uwagę wszelkie istotne przepisy prawa Unii oraz inne uzasadnione czynniki istotne dla sprawy; mając na uwadze, że takie uzasadnione czynniki powinny obejmować zobowiązania Unii wynikające z celów zrównoważonego rozwoju ONZ, porozumienia klimatycznego z Paryża i CBD ONZ;

Niedemokratyczny proces podejmowania decyzji

R. mając na uwadze, że Stały Komitet ds. Łańcucha Żywnościowego i Zdrowia Zwierząt, o którym mowa w art. 35 rozporządzenia (WE) nr 1829/2003, nie wydał opinii w wyniku głosowania 11 stycznia 2022 r., co oznacza, że zezwolenie nie zostało poparte kwalifikowaną większością głosów państw członkowskich;

S. mając na uwadze, że Komisja przyznaje, iż sytuacja, w której nadal wydaje ona zezwolenia na wprowadzanie GMO bez uzyskania poparcia kwalifikowanej większości państw członkowskich, jest problematyczna, oraz że sytuacja taka jest wyjątkiem, jeśli chodzi ogólnie o wydawanie zezwoleń na wprowadzanie produktów, ale stała się normą w procesie podejmowania decyzji o zezwoleniu na wprowadzenie genetycznie zmodyfikowanej żywności i paszy;

T. mając na uwadze, że w trakcie ósmej kadencji Parlament Europejski przyjął łącznie 36 rezolucji, w których sprzeciwił się wprowadzeniu do obrotu GMO do zastosowania w żywności i paszy (33 rezolucje) oraz do uprawy w Unii (3 rezolucje); mając na uwadze, że w dziewiątej kadencji Parlament Europejski przyjął już 23 sprzeciwy wobec wprowadzania GMO do obrotu; mając na uwadze, że nie uzyskano poparcia kwalifikowanej większości państw członkowskich dla zezwolenia na wprowadzenie żadnego z tych GMO; mając na uwadze, że powody, dla których państwa członkowskie nie popierają zezwoleń, obejmują brak poszanowania zasady ostrożności w procesie wydawania zezwoleń oraz obawy naukowe związane z oceną ryzyka;

U. mając na uwadze, że Komisja nadal wydaje zezwolenia na GMO, mimo że sama stwierdziła niedemokratyczność tego procesu, a także mimo braku poparcia ze strony państw członkowskich i mimo sprzeciwu Parlamentu;

V. mając na uwadze, że żadna zmiana w prawie nie jest konieczna, by Komisja mogła nie zatwierdzić GMO, jeżeli w komitecie odwoławczym kwalifikowana większość państw członkowskich nie opowie się za zatwierdzeniem⁽²²⁾;

1. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji wykracza poza uprawnienia wykonawcze przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1829/2003;

2. uważa, że projekt decyzji wykonawczej Komisji jest niespójny z prawem Unii, gdyż nie odpowiada celowi rozporządzenia (WE) nr 1829/2003 zakładającemu – zgodnie z zasadami ogólnymi określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 178/2002⁽²³⁾ – stworzenie podstawy do zapewnienia wysokiego poziomu ochrony życia i zdrowia ludzkiego, zdrowia i dobrostanu zwierząt, środowiska naturalnego oraz interesów konsumentów w związku z genetycznie zmodyfikowaną żywnością i paszą, przy jednoczesnym zapewnieniu skutecznego funkcjonowania rynku wewnętrznego;

3. wzywa Komisję do wycofania projektu decyzji wykonawczej;

4. ponownie wzywa Komisję, by nie wydawała zezwoleń na GMO odporne na herbicydy, dopóki w poszczególnych przypadkach nie zostaną szczegółowo zbadane zagrożenia dla zdrowia wynikające z pozostałości herbicydów, co wymaga pełnej oceny pozostałości po opryskach upraw zmodyfikowanych genetycznie herbicydami uzupełniającymi oraz oceny produktów ich rozpadu i wszelkich efektów skojarzonych, w tym z samą rośliną zmodyfikowaną genetycznie;

⁽²²⁾ Zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011 Komisja „może przyjąć”, a nie „przyjmuje” zezwolenie, jeżeli w komitecie odwoławczym kwalifikowana większość państw członkowskich nie opowie się za zezwoleniem (art. 6 ust. 3).

⁽²³⁾ Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiające procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 1.2.2002, s. 1).

Środa, 9 marca 2022 r.

5. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w skierowanym do posłów piśmie z 11 września 2020 r. Komisja w końcu przyznała, iż przy podejmowaniu decyzji o zezwoleniu na wprowadzenie GMO należy uwzględnić zasady zrównoważonego rozwoju⁽²⁴⁾; wyraża jednak głębokie rozczarowanie faktem, że po tej dacie Komisja wciąż zezwalała na przywóz GMO do Unii mimo sprzeciwu ze strony Parlamentu i większości państw członkowskich;
6. wzywa EFSA, aby żądał danych o wpływie spożycia żywności i paszy pochodzących z genetycznie zmodyfikowanych roślin na mikrobiom jelitowy;
7. ponownie apeluje do Komisji o uwzględnianie zobowiązań Unii wynikających z umów międzynarodowych, takich jak paryskie porozumienie klimatyczne, Konwencja ONZ o różnorodności biologicznej i cele zrównoważonego rozwoju ONZ; ponawia apel o to, by projektem aktów wykonawczych towarzyszyło uzasadnienie wyjaśniające, w jaki sposób zapewnia się w nich przestrzeganie zasady „nie szkodzić”⁽²⁵⁾;
8. podkreśla, że poprawki przyjęte przez Parlament Europejski 17 grudnia 2020 r. do wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 182/2011⁽²⁶⁾, które stanowią podstawę negocjacji z Radą, przewidują, że Komisja nie może zezwalać na GMO, jeżeli nie popiera tego większość kwalifikowana państw członkowskich; nalega, aby Komisja szanowała to stanowisko, i wzywa Radę do kontynuowania prac i przyjęcia w trybie pilnym ogólnego podejścia w odniesieniu do tego dossier;
9. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji oraz rządów i parlamentom państw członkowskich.

⁽²⁴⁾ <https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf>

⁽²⁵⁾ Rezolucja Parlamentu Europejskiego z 15 stycznia 2020 r. w sprawie Europejskiego Zielonego Ładu (Dz.U. C 270 z 7.7.2021, s. 2), ust. 102.

⁽²⁶⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2020)0364.